

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים

ליום 31 במרץ 2020

מסמך זה מפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת :

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2020>

תוכן עניינים

הקדמה	3
יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים	5
(א) יחסים פיקוחיים עיקריים	5
(ב) הסיכונים המתפתחים	6
(ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים	6
הרכב ההון	7
(א) הרכב הון פיקוחי	7
יחס המינוף	14
(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף	14
(ב) יחס המינוף	15
סיכון אשראי	16
(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי	16
(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי	17
(ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון	19
סיכון אשראי של צד נגדי	22
(א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי לפי גישה פיקוחית	22
(ב) הקצאת הון בגין התאמת שערך לסיכון אשראי	23
סיכון שוק	23
(א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית	23
סיכון נזילות	24
(א) יחס כיסוי נזילות	24
(ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע	25
(ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות	25
נספחים	28
(א) מילון מונחים מקוצר	28

הערות:

1. גילוי זה מותאם להוראת הדיווח לציבור העדכנית שמספרה 651 של בנק ישראל.
2. גילויים המפורטים בדוח זה מבוססים על דרישות הגילוי של הנדבך השלישי של הוראות באזל בתוספת גילויים המבוססים על מקורות אחרים כגון ה-FSF (Financial Stability Forum) או ה-FSB (Financial Stability Board).
3. דוח זה הינו נספח לדוחות הכספיים. ככלל, ניתן למצוא סקירה תמציתית על סיכונים ואופן ניהולם בדוח הדירקטוריון וההנהלה שבדוחות הכספיים.
4. ניתן למצוא מידע פיקוחי נוסף בדבר "תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו" באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2020>

הקדמה

בנק מרכנתיל פועל במגוון מגזרי הפעילות הבנקאית, לרבות בנקאות מסחרית ובנקאות קמעונאית, ומעניק מגוון של מוצרים בנקאיים. פעילות זו מלווה בחשיפה לסיכונים, בין היתר: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים תפעוליים (לרבות סיכונים טכנולוגיים המידע וסיכונים סייבר), סיכון נזילות וסיכונים ציית, אשר מפוקחים ומנוהלים על ידי בעלי תפקידים וגורמי בקרה (קווי הגנה) שונים, החל מהדירקטוריון וההנהלה ועד ליחידות המטה והסניפים.

תפיסת ניהול הסיכונים של הבנק תומכת בשיפור יכולתו לזהות ולנהל סיכונים קיימים ופוטנציאליים, במטרה להשיג את יעדיו העסקיים, תוך קיום מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים, באופן שיבטיח את הנאותות ההונית של הבנק ואת יציבותו לאורך זמן. מסגרת ניהול הסיכונים יוצרת מידתיות ואיזון בין הגורמים העסקיים והתפעוליים לבין הגורמים העוסקים בפיקוח, בקרה, ניהול סיכונים וביקורת.

הבנק אומד את סיכוניו באופן מתמשך בשני תהליכים מרכזיים: הראשון - מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים ע"י החטיבה לניהול סיכונים אשר נדון בהנהלה ובדירקטוריון, והשני הוא הכנת מסמך הערכת נאותות הלימות ההון המוגש אחת לשנה ומסכם את תהליך ה- ICAAP של הבנק.

בתאריך 01.12.2019 מוזג מוניציפל בנק עם ולתוך בנק מרכנתיל. הבנק מנטר, מעריך ומנהל באופן שוטף את השפעות המיזוג על פרופיל הסיכונים, ומקיים בין היתר תהליכי בקרה לקליטה מיטבית של פעילות מוניציפל. לפרטים נוספים ראה הרחבה ב**דוח הכספי**.

משבר נגיף הקורונה הינו אירוע בעל השלכות מקרו כלכליות מהותיות, המשפיע הן על אופן עבודת הבנק והן על הפוטנציאל להתממשות סיכונים שונים. הבנק מעריך כי בעקבות משבר הקורונה חלה עלייה ברמת הסיכונים אליהם הוא חשוף, ובכללם סיכון אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים מסוגים שונים (ביניהם המשכיות עסקית, סייבר ואבטחת מידע). קיימת אי ודאות בנוגע להתמשכות האירוע והשלכותיו העתידיות על פעילות המשק ועל פעילות הבנק ולקוחותיו.

הבנק פועל בהתאם לרגולציה הייחודית לתקופה הנוכחית, להנחיות הפיקוח על הבנקים (הפחתת דרישות ההון, הקלות לציבור באשראי ובשירותי בנקאות אחרים, ניהול מערך הסינוף ועוד) ולהנחיות הממשלה ומשרד הבריאות.

כחלק מצעדי הבנק להבטחת המשכיות עסקית לנוכח הסיכונים הנובעים ממשבר הקורונה, התבצע תהליך של פיצול יחידות בין אתרים שונים, העברת עובדים רבים לעבודה מרחוק, וכן בוצעו שינויים נוספים באופן הפעילות התפעולית של הבנק. גורמי אבטחת המידע והגנת הסייבר נותנים מענה לצמצום הסיכונים בתחומים אלה.

בהיבט של מתן שירותי בנקאות לציבור נקט הבנק בשורת צעדים, כדוגמת עבודה מרחוק, שינויים באופן פעילות הסניפים, הקלות בבנקאות הדיגיטלית, דחיית תשלומי הלוואות, השתתפות בקרן מיוחדת לעסקים בערבות המדינה ועוד.

גילוי זה מהווה מידע משלים לדוחות הכספיים של הבנק בנושאי ניהול סיכונים והון. המידע להלן מפורסם בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לפרסם דוח על הסיכונים [באתר האינטרנט](#), הכולל מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הרגולציה (ובמיוחד הוראות הפיקוח על הבנקים), הגילוי של ועדת באזל, הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות נוספים. דוח זה נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי ניהול הסיכונים, ההון והחשיפות העיקריות.

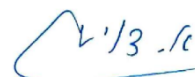
בהמשך לדיווח בדוח השנתי נציין כי קצינת הציות הראשית ממשיכה לכהן בתפקידה. מידע רלוונטי נוסף ניתן למצוא בפרק "סקירת סיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה. בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 26.5.2020 במסגרת אישור הדוחות הכספיים ליום 31.3.2020, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

גלעד אליגון
מנהל הסיכונים הראשי

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

אסתר דויטש
יו"ר הדירקטוריון

יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים

א) יחסים פיקוחיים עיקריים

ה	ד	ג	ב	א	על בסיס מאוחד ליום:
31/03/2019	30/06/2019	30/09/2020	31/12/2019	31/03/2020	
הון זמין (במיליוני ₪)					
2,822	2,918	3,000	3,059	3,133	1 הון עצמי רובד 1
2,814	2,910	2,993	3,053	3,128	א1 הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
2,822	2,918	3,000	3,059	3,133	2 הון רובד 1
2,814	2,910	2,993	3,053	3,128	א2 הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
3,397	3,498	3,567	3,798	3,837	3 הון כולל
3,389	3,490	3,560	3,792	3,832	א3 הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ₪)					
24,791	25,254	25,538	27,834	27,882	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים					
11.38%	11.55%	11.75%	10.99%	11.24%	5 יחס הון עצמי רובד 1
11.35%	11.52%	11.72%	10.97%	11.22%	א5 יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
11.38%	11.55%	11.75%	10.99%	11.24%	6 יחס הון רובד 1
11.35%	11.52%	11.72%	10.97%	11.22%	א6 יחס הון רובד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
13.70%	13.85%	13.97%	13.65%	13.76%	7 יחס הון כולל
13.67%	13.82%	13.94%	13.62%	13.74%	א7 יחס הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
9.20%	9.20%	9.21%	9.20%	8.21%	א11 יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
2.18%	2.35%	2.54%	1.79%	3.03%	א12 יחס הון עצמי רובד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
38,471	39,930	39,717	46,923	47,250	13 סך החשיפות (במיליוני ₪)
7.3%	7.3%	7.6%	6.5%	6.6%	14 יחס המינוף (באחוזים)
7.3%	7.3%	7.5%	6.5%	6.6%	א14 יחס המינוף, לפני השפעות תוכנית ההתייעלות (באחוזים)
יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
6,935	7,823	7,312	9,242	9,654	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
4,423	5,147	5,215	7,250	6,391	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
156.8%	152.0%	140.2%	127.5%	151.1%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

* לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור למועד הדיווח.

במהלך הרבעון החולף נשמרה יציבותו של הבנק המשתקפת ביחסים הפיקוחיים העיקריים וזאת מעל ומעבר לדרישות המינימום. דרישות ההון המזעריות הפנימיות הופחתו בהתאם להוראות בנק ישראל. ברבעון החולף הואטה הצמיחה של הבנק, דבר שבא לידי ביטוי בהיקף נכסי הסיכון, ההון והחשיפות. ברבעון זה הבנק שמר על יחסי נזילות LCR גבוהים מהנדרש. מלבד זאת לא זוהו שינויים משמעותיים לתקופת הדיווח ביחסים העיקריים הנובעים משינויים במבנה הבנק או המודל העסקי. הירידה ברווח הנקי של הבנק בתקופה המדווחת נובעת בעיקר מההוצאה להפסדי אשראי, המורכבת בעיקר מגידול בהפרשה הקבוצתית המיוחסת להשלכות משבר הקורונה על לקוחות הבנק.

ב) הסיכונים המתפתחים

הבנק רואה בסיכוני השפעות משבר הקורונה (לרבות השלכות סביבת המאקרו הכלכלית), המודל העסקי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכוני מודלים, היבטי הגנת הפרטיות וסיכון התנהגותי, כסיכונים המתפתחים המהותיים ביותר.

לפרטים נוספים, ראה הדוח הכספי לרבעון זה וגם "גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים" אשר עומד לעיון [באתר האינטרנט](#).

לפרטים בדבר פרופיל הסיכון ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראה [דוח הדירקטוריון והתנהלה – "סקירת הסיכונים" הקיים באתר האינטרנט](#).

ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים

להלן סקירה כללית על סך נכסי הסיכון המשוקללים (RWA) היוצרים את המכנה של דרישות ההון מבוססות סיכון במיליונים.

	א	ב	ג	ד
	נכסי סיכון משוקללים*		דרישות הון מזעריות*	
	31/03/2020	31/12/2019	31/03/2020	31/12/2019
1 סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) **	24,246	24,221	2,839	3,076
6 סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)	34	46	4	6
10 התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)	20	13	2	2
15 סיכון סילוק (Settlement risk)	-	-	-	-
16 חשיפות איגוח (גישה סטנדרטית)	-	-	-	-
25 סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)	922	955	108	121
סך הכל סיכון אשראי	25,222	25,235	2,953	3,205
20 סיכון שוק (גישה סטנדרטית)	64	22	7	3
24 סיכון תפעולי	2,596	2,577	304	327
27 סך הכל	27,882	27,834	3,265	3,535

* לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח.

** סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

מלבד הגידול בנכסי סיכון שוק הנובע בעיקרו מהתנודות בשווקים שיצר משבר הקורונה, לא זוהו הבדלים מהותיים בין הרבעון הנוכחי לרבעון הקודם. השפעת הגידול של נכסי סיכון שוק על יחסי הלימות ההון הינה שולית.

הרכב ההון

(א) הרכב הון פיקוחי

31/12/2019			31/03/2019			31/03/2020		
במיליוני ₪								
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים	
15.1.1 15.1.4	-	203	-	203	-	203	1 הון מניות רגילות שהונפק ע"י התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1	
15.1.2	-	2,903	-	2,665	-	2,952	2 עודפים לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרו לאחר תאריך המאזן	
15.1.3 15.1.4	-	(48)	-	(51)	-	(22)	3 רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי	
	-	-	-	-	-	-	4 מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו ע"י התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	
	-	-	-	-	-	-	הזרמות הון קיימות מהמגזר הציבורי שיוכרו עד ליום 1.1.2018	
	-	-	-	-	-	-	5 מניות רגילות שהונפקו ע"י חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות ע"י צד ג' (זכויות מיעוט)	
15	-	3,058	-	2,817	-	3,133	6 הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים	
	-	-	-	-	-	-	הון עצמי רובד 1 : התאמות פיקוחיות וניכויים	
	-	-	-	-	-	-	7 התאמות יציבותיות להערכות שווי	
	-	-	-	-	-	-	8 מוניטין בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלוונטי	
	-	(2)	-	-	-	(2)	9 נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם	
	-	-	-	-	-	-	10 מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי	
	-	-	-	-	-	-	11 סכום הרווח הכולל האחר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שוויים ההוגן	
	-	-	-	-	-	-	12 פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים	
	-	-	-	-	-	-	13 גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח	
13.1	-	(1)	-	(1)	-	(1)	14 רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי (DVA). בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק	

31/12/2019		31/03/2019		31/03/2020	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
	-	-	-	-	15 עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נידחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור
	-	-	-	-	16 השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבויות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	-	17 החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	18 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
5.3	-	(2)	-	(2)	19 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	20 זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומן עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
8.1.1	-	(67)	-	(43)	21 מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	22 סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
	-	-	-	-	23 מזה : בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	24 מזה : בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	25 מזה : מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
8.1.1	-	73	-	51	26 התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	26.א. מזה : בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	26.ב. מזה : בגין זכויות שירות למשכנתאות

31/12/2019	31/03/2019	31/03/2020	
במיליוני ₪			
הפניות למאזן הפיקוח	סכומים שלא נוכו מההון לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
8.1.1	-	73	-
		51	-
			57
			26 ג. מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1. שלא נכללו במסגרת סעיפים א-26 ו-26 ב.
			27 ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים
			28 סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
			29 הון עצמי רובד 1
			הון רובד 1 נוסף : מכשירים
			30 מכשירי הון מניות רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלה
			31 מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור
			32 מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור
			33 מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
			34 מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'
			35 מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף
			36 הון רובד 1 לפני ניכויים
			הון רובד 1 נוסף : ניכויים
			37 השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים)
			38 החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף
			39 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי

31/12/2019		31/03/2019		31/03/2020	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
-	-	-	-	-	40 השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	41 ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
-	-	-	-	-	41.א. מזה: בגין השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים
-	-	-	-	-	41.ב. מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.א.
-	-	-	-	-	ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
-	-	-	-	-	42 מזה: ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים
-	-	-	-	-	43 סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף
-	-	-	-	-	44 הון רובד 1 נוסף
-	3,059	-	2,822	-	45 הון רובד 1 3,133
-	-	-	-	-	הון רובד 2 : מכשירים והפרשות
-	260	-	100	-	46 מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים ברובד 1) ופרמיה על מכשירים אלה 260
12.2.2	164	-	194	-	47 מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר 129
-	-	-	-	-	48 מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג' -
-	-	-	-	-	49 מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2 -
4.1 14.2	315	-	281	-	50 הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס 315
-	739	-	575	-	51 הון רובד 2 לפני ניכויים 704
-	-	-	-	-	הון רובד 2 : ניכויים
-	-	-	-	-	52 השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים) -
-	-	-	-	-	53 החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד של תאגידיים פיננסיים -

31/12/2019		31/03/2019		31/03/2020	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
-	-	-	-	-	54 השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	55 השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	56 ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
-	-	-	-	-	56 א. מזה : בגין השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים
-	-	-	-	-	56 ב. מזה : ניכויים נוספים להון רובד 2
-	-	-	-	-	התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
-	-	-	-	-	מזה : השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
-	-	-	-	-	57 סך כל הניכויים להון רובד 2
-	739	-	575	-	58 הון רובד 2
-	3,798	-	3,397	-	59 סך ההון
-	-	-	-	-	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
-	-	-	-	-	מזה : מיסים נדחים הנובעים מהפרשי עיתוי
-	27,834	-	24,791	-	60 סך נכסי סיכון משוקללים
יחסי הון ובריות לשימור הון					
-	10.99%	-	11.38%	-	61 הון עצמי רובד 1
-	10.99%	-	11.38%	-	62 הון רובד 1
-	13.65%	-	13.70%	-	63 הון כולל
-	-	-	-	-	64 לא רלוונטי
-	-	-	-	-	65 לא רלוונטי
-	-	-	-	-	66 לא רלוונטי
-	-	-	-	-	67 לא רלוונטי
-	-	-	-	-	68 לא רלוונטי
-	-	-	-	-	דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים

31/12/2019		31/03/2019		31/03/2020	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
	-	9.20%	9.20%	8.21%	69 יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	-	9.20%	9.20%	8.21%	70 יחס הון רובד 1 שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	-	12.70%	12.70%	11.71%	71 יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	-				סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)
	-	-	-	-	72 השקעות בהון של תאגידיים פיננסיים (למעט תאגידיים בנקאיים וחברות הבנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
	-	-	-	-	73 השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידיים פיננסיים (למעט תאגידיים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה
	-	-	-	-	74 זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)
8.1.1	-	305	-	282	75 מיסים נדחים לקבל שנוצרו מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה
	-	-	-	-	תקרה להכללת הפרשות ברובד 2
4.1 14.2	-	-	-	355	76 הפרשה כשירה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
	-	315	-	281	77 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
	-	-	-	-	78 הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
	-	-	-	-	79 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים
	-	-	-	-	מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר
	-	-	-	-	80 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
	-	-	-	-	81 סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה
	-	-	-	-	82 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)

31/12/2019		31/03/2019		31/03/2020	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
-	-	-	-	-	83 סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 נוסף בשל התקרה
-	194	-	194	129	84 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	83	-	34	85 סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה

יחס המינוף**(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף**

להלן נתונים למדידת חשיפת יחס המינוף כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 218, במיליוני ₪:

	31/12/2019	31/03/2019	31/03/2020	
1	44,434	36,122	44,781	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
2	-	-	-	התאמות בגין השקעות ביישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח, המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
3	-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
4	26	26	(74)	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
5	-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
6	2,082	1,987	2,100	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (לאחר המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
7	381	336	443	התאמות אחרות
8	46,923	38,471	47,250	סך הכל חשיפה לצורך יחס המינוף

ביחס לרבעון הקודם לא זוהו הבדלים מהותיים בין סך הנכסים במאזן לבין סך החשיפות המאזניות לצורך יחס המינוף.

(ב) יחס המינוף

במיליוני ₪			
31/12/2019	31/03/2019	31/03/2020	
חשיפות מאזניות			
44,736	36,420	45,062	1 נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות והפרשה קבוצתית)
(4)	(2)	(4)	2 סכומים בגין נכסים שנוכו לצורך קביעת הון רובד ראשון
44,732	36,418	45,058	3 סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים			
21	18	54	4 עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתה של בטחון משתנה במזומן כשיר)
88	54	50	5 סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	6 גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	(6)	(12)	7 ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
-	-	-	8 רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
-	-	-	9 סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	10 קיזוזים רעיוניים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
109	66	92	11 סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך			
-	-	-	12 נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא הכרה בקיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	13 סכומים שקוזזו של מזומן לשלם ושל מזומן לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
-	-	-	14 חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	15 חשיפות בגין עסקאות כסוכן
-	-	-	16 סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות			
6,567	6,235	6,687	17 חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(4,485)	(4,248)	(4,587)	18 התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
2,082	1,987	2,100	19 סך חשיפה חוץ מאזנית
הון וסך החשיפות			
3,059	2,822	3,133	20 הון רובד ראשון
46,923	38,471	47,250	21 סך החשיפות
יחס המינוף			
6.5%	7.3%	6.6%	22 יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

מלבד השפעת משבר הקורונה על עלות השחלוף הקשורה לעסקאות נגזרים לא זוהו הבדלים מהותיים במרכיבים המשמשים לחישוב יחס המינוף ביחס לרבעון קודם. השפעת הנזגרים על יחס המינוף אינה מהותית על יחס המינוף.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו סיכון להיווצרות הפסדים כתוצאה מחוסר יכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו, בחלקן או במלואן. תפיסת ניהול סיכון אשראי בבנק מכוונת להבטיח איזון נאות בין גורמים עסקיים היוצרים באופן ישיר את החשיפה לסיכון אשראי ומנהלים אותה, לבין גורמים העוסקים בפיקוח, בקרה והערכת סיכונים בלתי תלויה ולבין גורמים העוסקים בביקורת. ניהול סיכון אשראי בבנק כולל את ניהול סיכון ריכוזיות וסיכון סביבה.

לפרטים בדבר סיכון אשראי, ראה פירוט במסמך הסיכונים אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019 ועומד לעיון [באתר הבנק](#).

(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי

להלן נתונים על איכות חשיפות האשראי (מאזניות וחוף מאזניות) במיליוני ₪:

א	ב	ג	ד
31/03/2020			
ייתרות ברוטו	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	ייתרות נטו (א+ב-ג)
			הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך
1	518	32,569	528
2	8	4,698	3
3	1	6,690	19
4	527	43,957	550
סה"כ			43,934

א	ב	ג	ד
31/03/2019			
ייתרות ברוטו	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	ייתרות נטו (א+ב-ג)
			הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך
1	372	27,300	380
2	10	5,273	3
3	3	6,248	18
4	385	38,821	401
סה"כ			38,805

א	ב	ג	ד
31/12/2019			
ייתרות ברוטו	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים	ייתרות נטו (א+ב-ג)
			הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך
1	538	32,943	472
2	9	4,788	3
3	1	6,578	19
4	548	44,309	494
סה"כ			44,363

(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי

להלן נתונים להיקף השימוש בשיטות להפחתת סיכון אשראי, במיליוני ₪:

31/03/2020								
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
לא מובטחים								מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי נגזרי אשראי	
			יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח
1 חובות למעט אגרות חוב	24,465	8,094	2,807	7,764	2,530	330	277	-
2 אגרות חוב	4,703	-	-	-	-	-	-	-
3 סה"כ	29,168	8,094	2,807	7,764	2,530	330	277	-
4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר	347	33	10	33	10	-	-	-

31/03/2019								
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז
לא מובטחים								מובטחים
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: על ידי ביטחון		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי נגזרי אשראי	
			יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח
1 חובות למעט אגרות חוב	18,961	8,331	2,751	8,142	2,547	189	204	-
2 אגרות חוב	5,280	-	-	-	-	-	-	-
3 סה"כ	24,241	8,331	2,751	8,142	2,547	189	204	-
4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר	253	23	(9)	23	(9)	-	-	-

31/12/2019									
א	1א	2א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	
מובטחים									לא מובטחים
מזה : על ידי ביטחון			מזה : על ידי ערבויות פיננסיות			מזה : על ידי נגזרי אשראי			
סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	מזה : סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה : סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה : סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה : סכום מובטח	
1	24,600	8,409	2,854	8,093	2,586	317	268	-	חובות למעט אגרות חוב
2	4,794	-	-	-	-	-	-	-	אגרות חוב
3	29,394	8,409	2,854	8,093	2,586	317	268	-	סה"כ
4	331	36	9	36	9	-	-	-	מזה : פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

ביחס לרבעון קודם לא חל שינוי מהותי בהיקף השימוש או בתמהיל המרכיבים המשמשים להפחתת סיכון האשראי.

(ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון

להלן פירוט היקף החשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון במיליוני ₪ :

31/03/2020

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי ואחרי CCF CRM)
10,223	-	19	-	-	-	-	-	-	10,242
-	-	3,812	-	-	-	32	-	-	3,844
-	-	999	-	4	-	10	-	-	1,013
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	332	-	-	-	11,021	-	-	11,353
-	-	-	-	-	4,448	50	-	-	4,498
-	-	-	-	-	4,194	1	-	-	4,195
-	-	-	1,557	2,038	1,445	61	-	697	5,798
-	-	-	-	-	-	1,257	-	-	1,257
-	-	-	-	-	-	154	227	-	381
609	-	-	-	-	-	738	-	-	1,347
-	-	-	-	-	-	12	-	-	12
10,832	-	5,162	1,557	2,042	10,087	13,324	227	697	43,928

31/03/2019

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי ואחרי CCF CRM)
7,434	-	19	-	-	-	-	-	-	7,453
-	-	353	-	-	-	-	-	-	353
-	-	1,044	-	6	-	15	-	-	1,065
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	390	-	-	-	9,826	-	-	10,216
-	-	-	-	-	4,418	51	-	-	4,469
-	-	-	-	-	4,486	2	-	-	4,488
-	-	-	1,337	1,662	1,519	108	-	299	4,925
-	-	-	-	-	-	1,143	-	-	1,143
-	-	-	-	-	-	87	190	-	277
510	-	-	-	-	-	449	-	-	960
-	-	-	-	-	-	11	-	-	11
7,944	-	1,807	1,337	1,668	10,423	11,682	190	299	35,350
									סה"כ

1 ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית
ארצית

2 ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית

3 בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDB)

4 חברות ניירות ערך

5 תאגידים

6 חשיפות קמעונאיות ליחידים

7 הלוואות לעסקים קטנים

8 בביטחון נכס למגורים

9 בביטחון נדל"ן מסחרי

10 הלוואות בפיגור

11 נכסים אחרים*

11 מזה : בגין מניות

12

31/12/2019

א	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי ואחרי CCF CRM)
9,811	18	-	-	-	-	-	-	9,829
-	3,781	-	-	-	31	-	-	3,812
-	1,310	-	5	-	17	-	-	1,332
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	312	-	-	-	11,235	-	-	11,547
-	-	-	-	4,577	48	-	-	4,625
-	-	-	-	4,341	1	-	-	4,342
-	-	1,519	1,920	1,450	65	-	566	5,520
-	-	-	-	-	1,181	-	-	1,181
-	-	-	-	-	134	236	-	370
591	-	-	-	-	461	-	-	1,052
-	-	-	-	-	12	-	-	12
10,402	5,421	1,519	1,925	10,368	13,173	236	566	43,610
12	סה"כ							
11א	*מזה: בגין מניות							
11	נכסים אחרים*							
10	הלוואות בפיגור							
9	בביטחון נדל"ן מסחרי							
8	בביטחון נכס למגורים							
7	הלוואות לעסקים קטנים							
6	חשיפות קמעונאיות ליחידים							
5	תאגידים							
4	חברות ניירות ערך							
3	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח) (MDB)							
2	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית							
1	ריבנויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית							

סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי צד נגדי הינו סיכון לכך שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי צד נגדי מהווה חלק מסיכון אשראי היות ומקור ההפסד הצפוי הינו כשל הצד הנגדי.

לפרטים בדבר סיכון אשראי של צד נגדי, ראה פירוט במסמך הסיכונים אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019 ועומד לעיון

[באתר הבנק.](#)

א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי לפי גישה פיקוחית**ליום 31 במרץ 2020**

ו	ה	ב	א	
RWA	EAD לאחר CRM	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
27	58	47	20	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
27	40	27	13	6 סה"כ

ליום 31 במרץ 2019

ו	ה	ב	א	
RWA	EAD לאחר CRM	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
26	41	36	11	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
26	41	36	11	6 סה"כ

ביום 31 בדצמבר 2019

ו	ה	ב	א	
RWA	EAD לאחר CRM	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
28	42	24	18	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך) (SFT)
28	42	24	18	6 סה"כ

ב) הקצאת הון בגין התאמת שערוד לסיכון אשראי

להלן פירוט הקצאות ההון בגין התאמת שערוד לסיכון אשראי במיליוני ₪:

ליום 31 במרץ 2020		ליום 31 במרץ 2019		ביום 31 בדצמבר 2019	
א	ב	א	ב	א	ב
EAD לאחר CRM	RWA	EAD לאחר CRM	RWA	EAD לאחר CRM	RWA
128	20	65	16	67	13
3 סך כל התיקים שמחשבים בגינם (CVA) לפי הגישה הסטנדרטית					

ביחס לרבעון קודם לא חל שינוי מהותי בהשפעה של ה CVA על יחסי הלימות ההון.

סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההון של הנכסים והתחייבויות (מאזני וחוף מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי הריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון. סיכון שוק כולל את רכיבי הסיכון הבאים: סיכון בסיס, סיכון ריבית, סיכון מניות וסיכון אופציות.

לפרטים בדבר סיכון שוק, ראה פירוט במסמך הסיכונים אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019 ועומד לעיון [באתר הבנק](#).

א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון שוק משוקללים במיליונים:

31/03/2020		31/03/2019		31/12/2019	
א		א		א	
סכומים		סכומים		סכומים	
1	outright products) מוצרים ישירים	17	4	3	
	סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)	-	-	-	
2	סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)	46	14	19	
3	סיכון שער חליפין	-	-	-	
4	סיכון סחורות	-	-	-	
	אופציות	-	-	-	
5	הגישה הפשוטה	-	-	-	
6	גישת דלתה-פלוס	1	2	-	
7	גישת התרחישים	-	-	-	
8	איגוח	-	-	-	
9	סה"כ	64	20	22	

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי הבנק וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. נזילות מוגדרת כיכולת הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

(א) יחס כיסוי נזילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום				
31/03/2019		31/03/2020		במיליוני שקלים חדשים
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו
סך הכל נכסים באיכות גבוהה				
7,099		10,721		1 סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)
תזרימי מזומנים יוצאים				
988	16,461	1,057	17,353	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
291	5,827	313	6,262	3 פיקדונות יציבים
527	4,976	575	5,448	4 פיקדונות פחות יציבים
170	5,658	169	5,643	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
5,333	7,916	8,288	12,159	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-	-	-	6 פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים
5,328	7,911	8,131	12,002	7 פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
5	5	157	157	8 חובות לא מובטחים
מימון סיטונאי מובטח				
1,201	3,992	1,406	4,846	10 דרישות נזילות נוספות, מזה:
463	463	577	577	11 תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	12 תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
738	3,529	829	4,269	13 קווי אשראי ונזילות
-	-	-	-	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
77	2,499	79	2,384	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
7,599		10,830		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
תזרימי מזומנים נכנסים				
-	-	-	-	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
2,184	3,072	2,294	3,263	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
461	590	563	671	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
2,645	3,662	2,857	3,934	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם				
7,099		10,721		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
4,954		7,973		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
144.3		134.9		23 יחס כיסוי נזילות (%)

להלן פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הבנק, במיליוני שקלים חדשים:

- ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו- (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע
המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של 76 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות

1. הגורמים העיקריים המשפיעים על יחס כיסוי הנזילות הינם:
 - היקף הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) מושפע בעיקר מהיקף הפיקדונות שהבנק מגייס לעומת היקף האשראי הניתן. במהלך הרבעון המדווח קטנו יתרות האשראי לציבור ב-167 מיליון ₪ לעומת קיטון בסך 388 מיליון ₪ בפיקדונות הציבור. עם זאת, חל גידול ביחס כיסוי הנזילות במהלך הרבעון המדווח בעיקר על רקע גידול בפיקדונות היציבים בעקבות משבר הקורונה.
 - היקף ותמהיל פיקדונות הציבור בדגש על התקופה הנוטרת עד לאופציית המשיכה הראשונה של הפיקדון ועל סוג הלקוח (קמעונאי, עסק קטן, תאגיד שהינו גוף פיננסי, תאגיד שאינו גוף פיננסי וכו').
 - היקף ההתחייבויות למתן אשראי לצדדים נגדיים השונים והיקף מחויבויות המימון המותנות של הבנק.
 - היקף תזרימי המזומנים מחשיפות הנפרעות כסדרן בטווח של חודש.
 - החלטות השקעה של הבנק באיגרות חוב, דהיינו האם להשקיע בנכסים נזילים באיכות גבוהה או באגרות חוב פחות נזילות. כמו כן, החלטה על מימוש אגרות חוב פחות נזילות מגדילה את יחס כיסוי הנזילות.

2. שינויים תוך תקופתיים ושינויים לאורך זמן

31/12/2019	31/03/2019	31/03/2020	נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות במיליוני ₪ ליום:
9,242	6,935	9,654	סך הכל נכסים באיכות גבוהה
10,419	7,163	9,570	תזרימי מזומנים יוצאים
3,169	2,740	3,179	תזרימי מזומנים נכנסים
7,250	4,423	6,391	תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
127%	157%	151%	יחס כיסוי הנזילות

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020, מיום 31.12.19 ועד ליום 31.3.20, חל גידול ביחס כיסוי הנזילות מ- 127% ל- 151% המשקף גידול בסך 1.271 מיליארד ₪ בעודף הנזילות.

3. הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה

רוב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) בבנק הינם נכסי רמה 1 אשר נחשבים לנכסים הנזילים ביותר ולפיכך אינם כפופים למקדם ביטחון תחת יחס כיסוי הנזילות (מקדם 100%). להלן הרכב הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) ליום 31.3.20 (במיליוני ₪ בערכים משוקללים):

31/12/2019		31/03/2019		31/03/2020		
ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	
8,364	9,226	7,083	6,919	10,705	9,638	סה"כ נכסי רמה 1
15	16	16	16	16	16	נכסי רמה 2 א'
0	0	0	0	0	0	נכסי רמה 2 ב'
8,379	9,242	7,099	6,935	10,721	9,654	סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)

- צורכי הנזילות הפוטנציאליים (תזרימי מזומנים יוצאים) עפ"י חישוב יחס כיסוי הנזילות הסתכמו ליום 31.3.20 בסך 9.57 מיליארד ₪ ובניכוי תזרימי מזומנים נכסים הסתכמו תזרימי המזומנים היוצאים נטו בסך 6.391 מיליארד ₪.
- כנגדם הבנק מחזיק ליום 31.3.20 נכסים נזילים באיכות גבוהה בסך 9.654 מיליארד ₪.
- לפיכך, עודפי הנזילות של הבנק במסגרת חישוב יחס כיסוי הנזילות ליום 31.3.20 מסתכמים ב-3.263 מיליארד ₪.

4. ריכוזיות של מקורות מימון

הבנק הינו בנק מסחרי הפועל בכל מגזרי הפעילות. מתכונת זו מאפשרת לבנק לגוון את תמהיל מקורותיו. ליום 31.3.20 מהווים הפיקדונות שהופקדו ע"י מפקידים שיתרתם אינה עולה על 1 מיליון ₪ 40.6% מכלל פיקדונות הציבור ומפקידים שיתרתם מ-1 מ' ₪ ועד ל-10 מ' ₪ מהווים 24.3% מכלל פיקדונות הציבור. בנוסף, ניתן לראות בטבלה לעיל "[פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות](#)" כי הסכום הכולל של פיקדונות קמעונאיים ופיקדונות מעסקים קטנים הסתכם בממוצע ברבעון הראשון של שנת 2020 בסך כ-17.353 מיליארד ₪ לעומת מימון סיטונאי בלתי מובטח לתקופה נותרת לפירעון של עד חודש בסך 12.159 מיליארד ₪ (ממוצע ברבעון הראשון של שנת 2020).

5. חשיפות לנגזרים ודרישת ביטחונות אפשרית

ליום 31.3.20 סך [הביטחונות](#) שהבנק העמיד לצדדים נגדיים בגין נגזרים [מעבר לדלפק](#) הסתכם ב-13 מיליון ₪ ובגין פעילות בבורסה לניירות ערך ופעולות בשוק המעו"ף של לקוחותיו הועמדו ביטחונות בסך 33 מיליון ₪. בגין דרישות ביטחון אפשריות נוספות כלל הבנק ליום 31.3.20 תזרים יוצא נוסף בסך 86 מיליון ₪. סכום זה מחושב בהתאם לתזרים הביטחונות המקסימאלי שחל במהלך חלון של 30 ימים במשך השנתיים האחרונות.

6. יחס כיסוי הנזילות בחתך מטבעות

הבנק פועל בעיקר במגזר השקלים וסך הנכסים התוך מאזניים שלו בשקלים (לרבות שקל צמוד מדד ושקל צמוד למט"ח) מסתכם ליום 31.3.20 בשיעור של כ-95.0% מסך המאזן. במגזר המט"ח סך הנכסים התוך מאזניים מסתכם ליום 31.3.20 בשיעור 3.5% מסך המאזן מרביתם במטבע דולר ארצות הברית.

הבנק מקפיד על התאמה מטבעית בין סך הנכסים באיכות גבוהה לבין התזרים היוצא נטו בכל המטבעות המהותיים (שקל ודולר) ומנהל את יחס כיסוי הנזילות במטבעות המהותיים בתדירות יומית. להלן נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות בחלוקה לפי מטבעות:

31/12/2019	31/03/2019	31/03/2020	
121%	132%	147%	שקלים
181%	520%	104%	דולר ארה"ב
223%	614%	129%	סה"כ מט"ח
127%	157%	151%	בכל המטבעות

7. תיאור של מידת הריכוזיות של ניהול הנזילות ויחסי הגומלין בין היחידות בקבוצה:

השפעתן של החברות הבנות של הבנק על מצב נזילותו ועל יחס כיסוי הנזילות אינה מהותית.

הבנק משתייך ל"קבוצת דיסקונט" אולם מנהל את נזילותו באופן עצמאי, עסקאות נזילות בין הבנק לבין החברה האם מתבצעות בתנאי שוק ובכפוף לאישור הדירקטוריון. כחלק מניהול הנזילות העצמאי, מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק, פרסמה ביום 17.2.20 תשקיף מדף בתוקף לשנתיים ממועד הפרסום.

נספחים

(א) מילון מונחים מקוצר

מונח	הסבר
באזל	ועידת באזל המפתחת תקני בנקאות במטרה לספק יציבות למערכת הבנקאות הבין לאומית ולהפחית עיוותי תחרות בין בנקים.
הפחתת סיכון אשראי (CRM)	הפחתת סיכון אשראי (CRM - Credit Risk Mitigation) - מקוזי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל 2 (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.
מגבלה	מגבלה רגולטורית (Regulatory Risk Limit): היגד שנקבע ע"י גורם רגולטורי, המהווה גבול מינימום / מקסימום לפעילות הבנק. מגבלה פנימית (Internal Risk Limit): היגד הנקבע ע"י הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.
CCF	(Credit Conversion Factors) המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי - לפי הגישה הסטנדרטית של באזל 2, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.
FSB	(Financial Stability Board) המוסד ליציבות פיננסית הינו גוף בינלאומי הכולל את 20 הכלכלות הגדולות בעולם, אשר מנטר את המערכת הפיננסית העולמית. המוסד פועל כדי לחזק את המערכת הפיננסית ולהגביר את היציבות של שווקים פיננסיים בינלאומיים. פעילות המוסד מכוונת לזיהוי סיכון מערכתי במגזר הפיננסי וכתוצאה מכך לגבש מדיניות טיפול בסיכונים אלו ע"י פיקוח.
FSF	(Financial Stability Forum) פורום היציבות הפיננסית הינה קבוצה המורכבת מרשויות פיננסיות לאומיות ראשיות כגון משרדי אוצר, בנקים מרכזיים וגופים פיננסיים בינלאומיים במטרה לקדם את היציבות הפיננסית הבינלאומית.